

POSUDEK

vedoucí na bakalářskou práci

Jméno a příjmení: Lucie Slavíková

Téma práce: Copingové strategie v zátěžových situacích u vysokoškolských studentů

Autorka, Lucie Slavíková, ve své bakalářské práci zkoumá psychické, sociální a behaviorální strategie, které studenti vysoké školy využívají při zvládnání zátěžových situací, souvisejících s jejich studiem. Zkoumání této oblasti je za společenského hlediska nepochybně žádoucí a doposud se této oblasti věnovala česká odborná literatura spíše okrajově.

Bakalářská práce je členěna standardně na teoretickou a praktickou část. Teoretická část sestává ze čtyř hlavních kapitol (Stres, Typy běžných zátěžových situací, Copingové strategie a Vysokoškolští studenti a stres), které pokrývají základní šíři sledované problematiky a jsou strukturovány odpovídajícím způsobem.

V teoretické části práce autorka čerpá z imponujícího množství české i zahraniční odborné literatury, včetně výzkumných statí. Oceňuji zejména zevrubný popis fenoménu stresu a jeho provázanost s dalšími funkcemi v organismu (hormonální specifika v důsledku změn v hypofýzo-adrenální ose, změny v imunitním systému apod.). Důležité je také odlišení obranných mechanismů ega od vědomých copingových strategií. Velmi užitečné jsou údaje o institucích, zacílených přímo na populaci studentů a na jejich podporu při zvládnání stresu. Text práce je má vysokou odbornou úroveň, je psán čtivě a také po jazykové stránce je nadstandardní.

Praktickou část představuje kvantitativní výzkum s cílem zjistit, jaké stresující situace studenti zažívají v souvislosti s jejich studiem, s jakými stresovými reakcemi se u nich tyto situace pojí a jak se s nimi vyrovnávají. V návaznosti na něj autorka stanovila čtyři výzkumné otázky, na které následně odpovídá na základě dotazníkového šetření u sledované vysokoškolské populace (n=307). Využila zde spektrum ukazatelů popisné statistiky a korelační analýzu.

Interpretace výsledků jsou adekvátní. Velmi oceňuji autorčinu invenci při práci se statistickými ukazateli a využití rozšiřujících Excelových modulů, které tyto výpočty umožňují.

Určitý nesoulad nicméně nacházím ve využívání celého spektra tzv. středových hodnot, které autorka aplikovala u pořadových proměnných (Likertovy škály či jiné, zpravidla pětibodové stupnice). V textu mnohé z těchto využívaných proměnných často ani nejsou interpretovány. – V této souvislosti postrádá smysl např. využívání proměnných „šikmost“ a „špičatost“, jež by měly význam při interpretaci spojitých proměnných.

V případě proměnné „Typ studia“ není zřejmé, jak autorka tuto proměnnou sestavila: zda jde o stupeň studia či o zaměření studia. Ve druhém z uvedených možností nemá korelační analýza smysl, protože by šlo o kategoriální, nikoliv o pořadovou proměnnou. K výsledkům zachyceným u této proměnné autorka také neuvádí žádný konkrétnější výklad, pouze slovně popisuje číselné údaje z tabulek (není tedy jasné, jak sama uvedeným výsledkům rozumí).

Z popisu metod vyhodnocení dat také není zřejmé, jakým způsobem autorka analyzovala kvalitativní otázky v dotazníku.

Diskusní část shrnuje nejrelevantnější nálezy, a to v návaznosti na jednotlivé výzkumné otázky. Výsledky jsou zároveň porovnány s již publikovanými dosavadními poznatky.

Navzdory výše uvedeným připomínkám je však zapotřebí uvést, že se jedná o práci v některých ohledech nadstandardní. Oceňuji velmi dobře připravený výzkumný nástroj a také řadu poměrně zajímavých výsledků, k nimž autorka pomocí zvolených analýz dospěla.

Závěr a hodnocení: Autorka prokázala vynikající teoretickou orientaci ve zvolené problematice. Praktická část je zpracována, až výše uvedené připomínky, odpovídajícím způsobem. Výzkumná část zároveň přináší zajímavé nálezy. Vzhledem k výše uvedenému navrhuji předloženou bakalářskou práci hodnotit v klasifikačním rozmezí „**výborně - velmi dobře**“, v závislosti na výsledku obhajoby.

Doc. Pavlína Janošová, Ph.D.

V Praze dne 14. 8. 2022